

Pytania z zakresu operacji dotyczących odbudowy, remontu zabytków realizowanych w ramach małych projektów

<p>Czy można dokonać zakupu wyłącznie rynien będących częścią elewacji lub wyłącznie dachówki będącej częścią dachu budynku? Odnowienie dachów i elewacji zabytkowych jest kosztem rzędu 100-200 tys. zł i nie kwalifikuje się do wykonania w ramach małego projektu. W związku z tym pojawia się propozycja dla wnioskodawców zakupu np. dachówek i sfinansowanie tego z małych projektów, a wykonawstwo wykonać w zakresie własnym. Drugim rozwiązaniem byłoby podzielenie zadania na etapy a ich realizację podzielić na kolejne małe projekty (projekty blokowe).</p>	<p>W przypadku operacji polegającej na odnowieniu dachu lub elewacji budynku wpisanego do Wojewódzkiej ewidencji zabytków lub Rejestru zabytków, możliwe jest zakupienie ze środków PROW 2007-2013 tylko materiałów oraz wykonanie robót budowlanych i konserwatorskich w ramach wolontariatu. Trzeba jednak pamiętać, że prace renowacyjne muszą być prowadzone pod nadzorem konserwatora zabytków, z zachowaniem wszystkich obowiązujących zasad, co może być niewykonalne przy założeniu wykonania tych prac we własnym zakresie. Całkowity koszt małego projektu może wynosić do 100 tys. zł, co może wystarczyć na realizację wielu projektów, natomiast refundacja kosztów kwalifikowalnych nigdy nie może przekroczyć 25 tys. zł. Co do podzielenia operacji na etapy, to przedmiotowe rozporządzenie przewiduje realizację operacji w dwóch etapach, jednak kwota całkowita pomocy i tak nie przekroczy 25 tys. zł. Ponadto realizacja większych/droższych projektów w ramach PROW 2007-2013 przewidziana jest w działaniu Odnowa i rozwój wsi.</p>
<p>Co można zaliczyć do małej architektury zabytkowej? Czy są to kapliczki, ołtarze kościelne, czy może być to zabytkowa księga?</p>	<p>Definicja małej architektury jest określona w ustawie Prawo budowlane. Do obiektów małej architektury można zaliczyć kapliczki, natomiast ołtarz, choć stanowi element architektury wewnętrznej, nie został wymieniony w przepisach tej ustawy. Zabytkowa księga nie może być uznana za element architektury. UWAGA: Obecna zmiana przepisów rozporządzenia wprowadza szersze pojęcie "obiektów wpisanych do rejestru lub ewidencji zabytków."</p>
<p>Czy kosztami kwalifikowalnymi są koszty związane z pracami budowlanymi obejmującymi wymianę drewnianych okien oraz drewnianych osłon okiennych na wieży kościoła?</p>	<p>Zakres małych projektów obejmuje odnowienie dachów lub elewacji zewnętrznych budynków wpisanych do rejestru zabytków lub objętych wojewódzką ewidencją zabytków. Z uwagi na to, że okna oraz osłony okienne stanowią element elewacji budynku (w tym przypadku kościoła), koszty ich wymiany mogą być uznane za kwalifikowalne, ale wyłącznie wtedy, gdy kościół ten jest wpisany do rejestru zabytków lub objęty wojewódzką ewidencją zabytków.</p>
<p>Czy można zrealizować operację polegającą na utworzeniu nawierzchni alejek w parku do rejestru zabytków? czy jeśli operacja będzie obejmowała budowę miejsca wypoczynku i rekreacji w zabytkowym parku to utwardzanie nawierzchni alejek prowadzących do projektowanego miejsca wypoczynku będzie kwalifikowalne?</p>	<p>Utwardzenie alejek w takim parku będzie kosztem kwalifikowalnym, gdy operacja jest zgodna z Iser i gdy nawiązuje do zachowania dziedzictwa kult. i hist. regionu, a zatem należy ją połączyć z operacjami polegającymi na budowie, odbudowie lub oznaczeniu małej infrastruktury turystycznej.</p>
<p>Czy za koszt kwalifikowalny można uznać podświetlenie zabytkowych kościołów?</p>	<p>Nie jest to koszt kwalifikowalny</p>

Czy kosztem kwalifikowalnym będzie transport obiektu tradycyjnej architektury wiejskiej na obszar LGD (chata)?	Ten koszt może być kwalifikowalny
Czy kosztem kwalifikowalnym jest remont i wyeksponowanie części muru obronnego?	Można uznać, że jest kosztem kwalifikowalnym, ale pod warunkiem, że został wpisany do rejestru zabytków lub wojewódzkiej ewidencji zabytków.
Czy rzeźby będące częścią ołtarza w kościele stanowią część budowli małej infrastruktury, a więc czy ich renowacja stanowi koszt kwalifikowalny?	Renowacja rzeźb, będących częścią kościelnego ołtarza nie może zostać zakwalifikowana do wsparcia w ramach małych projektów.
Czy przebudowę parkingu przy zabytkowym kościele można uznać za koszt kwalifikowalny w ramach operacji odbudowa lub oznakowanie małej infrastruktury turystycznej?	Przebudowa tego parkingu nie jest operacją kwalifikującą się do uzyskania pomocy.
Czy środki finansowe, którymi dysponuje Wojewódzki Konserwator Zabytków, a które mogą uzupełniać wkład własny w ramach innych programów operacyjnych, mają jakieś cechy, które eliminują je wobec zasad wdrażania PROW 2007-2013?	1) Rozporządzenie z dn. 8 lipca 2008 r. nie przewiduje współfinansowania operacji ze środków publicznych innych niż środki JST albo środki Funduszu Kościelnego. Środki będące w dyspozycji Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków są środkami publicznymi.
Czy w ramach "małych projektów" mogą być realizowane następujące operacje: 1) remont cmentarza wojskowego z I i II wojny światowej- beneficjentem byłaby parafia,	Odnowienie kompleksowe (remont ogrodzenia i nagrobków, prace porządkowe) zabytkowego cmentarza wojskowego z I i II wojny światowej może być objęte pomocą w ramach pkt 6 lit. a Zakresu realizacji małych projektów (zachowanie lokalnego dziedzictwa kulturowego i historycznego), jeżeli jest on objęty w całości Wojewódzką ewidencją zabytków albo Rejestrem zabytków. W przypadku, gdy tylko niektóre jego elementy, np. nieliczne rzeźby nagrobkowe figurują ww. ewidencji to tylko one mogą zostać odrestaurowane.
wykonanie prac konserwatorskich zabytkowej chrzcielnicy znajdującej się w zabytkowym kościele	Nie jest to koszt kwalifikowalny. W ramach małych projektów odnowienie lub odbudowa budowli lub obiektów małej architektury wpisanych do rejestru zabytków lub wojewódzkiej ewidencji zabytków. Obecna nowelizacja uwzględni jednak również odnowienie, odbudowę elementów wewnętrznych zabytków.

